

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Szabó Albert könyvnyomdájában Kézdivásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető tözlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartási czikkek stb. intézendők.

Nyilvántartási czikkek soronként 10 kr-ért közöltnak.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak terfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beigta tásnál 30 krajczár bélyeg-díj fizetendő.

Keletre magyar!

A keleti vasut, mely Budapestet Szaloniki-vel és Konstantinápolylyal összeköttetésbe fogja hozni, nem sokára megnyílik. Oly előnyt fog ez a vonal biztosítani számunkra, melyet ki nem aknáznai megbocsáthatatlan bűn volna önmagunk ellen.

A nyugoti államok már eddig is sokat szállítottak kerülő utakon, a tengeren, a balkán államokba; megvolt bennük a vállalkozási szellem. Mi azonban, kik amazoknál sokkal könnyebben tehetünk volna, mert hozzánk vannak legközelebb a nevezett államok, nem igyekeztünk ott a minket megillető tért elfoglalni; hiányzott bennünk az élelmesség, meg hiányzott a vállalkozó is. De hát ez nem is csoda, mert eddig a mezőgazdaság mindent pótol; a mostani válságos viszonyok azonban arra utalnak, hogy felkaroljuk az ipart és kereskedelmet is, melyeket eddig elhanyagoltunk.

E tekintetben tagadhatlanul tettünk is nagy haladást az utóbbi években, de még korántsem akkorát, hogy azzal a múlt mulasztásait helyrehozhatnók. A kormány jelentékeny összegeket áldoz oly intézményekre, melyek hivatva vannak az ipart és kereskedelmet fejleszteni; ezzel tehát az alap le van téve. Most már arra kellene törekedni, hogy iparunk és kereskedelmünk versenyképes is legyen.

Mentől olcsóbbá kellene tenni a szállítást vasuton és gőzhajón egyaránt, mert magas szállítási tarifák mellett versenyképesség nem képzelhető ma, midőn minden állam erre törekszik. Sok panaszt hallunk ezenkívül keleti konzulátusaink ellen is. Gondoskodni kellene arról is, hogy érdekeink a Keleten oly egyének által legyenek képviselve, kik kellő erélylyel és képességgel bírnak arra, hogy fontos hivatásuknak megfelelhessenek. A francia konzulok már informálták az érdekelteket a közeledő kedvező viszonyokról, s most — hír szerint — Nisben a francziák ipar- és kereskedelmi muzeumot készülnék felállítani. A mieink tettek-e valamit ez irányban? Ugy tudom, hogy nem. Pedig így nem lehet kereskedelmi összeköttetést teremteni.

Hisszük azonban, hogy kormányunk, mely oly sokszor adta jeleit hazai iparunk és kereskedelmünk iránti meleg érdeklődésének, segíteni fog e bajokon is.

Nem tudjuk eléggé hangsúlyozni a keleti piacok fontosságát iparunk és kereskedelmünk nézve. Nyugotról más államok fejlettebb ipara leszorított bennünket s azért ott hiába is próbálkoznánk versenyezni. Minket különben már hazánk fekvése is keletre utal; teremtsünk tehát piacot produktumaink számára ott, mert közel kapjuk s még van ott tér számunkra. A balkán államokra, melyek iparilag és kereskedelmileg még kiaknázatlanok, már régen rávetették szemüket az an-

golk és francziák, s igyekeznek is ott lábukat megvetni. Ha sokáig késünk s nem sietünk a minket megillető helyet elfoglalni, le fognak szorítani biztosan.

A Kelettel való kereskedelmi összeköttetésünk eddig úgy szólva csak Romániára szorítkozott. Ezelőtt két évvel azonban elvesztettünk e piacot is. Pedig Románia piacza nagy szolgálatot tett főképp az erdélyi kisiparnak. Érezhető is a vámháboru hatása, mert azóta Erdély kisipara valóságosan pang. A kivándorlottak száma hova-tovább szaporodik, mert az iparosok egyedül a helyi piacokra vannak szorulva, ezek pedig elégtelenek számukra.

Valószínű, hogy a többi balkán államokban ezek számára is lehetne piacot teremteni s talán még kedvezőbbet a folyton kötekedő Romániánál.

Az új vonal, mely a világforgalomnak nem sokára átadatik, nagy fontossággal bír reánk nézve; kiszámíthatlan előnyöket fog az nekünk nyújtani, ha t. i. sietünk a kedvező alkalmat megragadni s nem engedjük magunkat mások által megelőzni. Csak ne sajnáljunk egy kis áldozatot. Állítsunk ott mi is kereskedelmi muzeumokat a nevezetesebb pontokon; reformáljuk konzulátusi intézményünket érdekeinknek megfelelően; szervezzünk ügynökségeket; létesítsünk itthon árucsernőket, melyek a kisiparosok produktumait közvetítenék.

A „Székelyföld“ tárczája.

Egy arczkép előtt.

I.

Itt vagy előttem. Látlak, ha komoly munkába merülve, akarom kissé feledni, hogy ismertelek; látlak, ha szórakoztató foglalkozással akarlak elűzni gondolataimból. Tekinteted komoly... Talán érzed, hogy első pillantásom reád esik, midőn a távozó éj szárnyain tovaszállanak rólad beszélő álmaim? Tudod talán, hogy a minden percekben reád emlékeztető napok hanyatlásával este téged illet utolsó tekintetem?

Azt hitték, velem is el akarták hitetni, hogy e törekeny papírlap őrzi emlékedet, s elrejtettek előlem, hogy ne láthassalak, hogy elfeledjelek. Leültem asztalomhoz dolgozni... Nem láttalak magam előtt; kiesett kezemből a toll. Elővettem kedvenz költőmet, hogy csendesítem szívemnek téged kereső szózatát; üresen maradt helyedre esett tekintetem, összefutottak szemem előtt a sorok, agyamban gondolataim. Kerestelek reggel az első pillantással, utolsó tekintetemmel este... nem találalak. És százszorosan éreztem, hogy el vagy vesztve számomra, s hogy teher nélküléd az élet.

Visszahoztalak helyedre megint... Így könnyebb valamivel a kereszt s nem oly hosszú talán az ut a nyugóhelyig. Ott, azt hiszem, van feledés is.

II.

Tudod, mi sorsa van a zöld levélnek, melyet a szél erőszakosan ragad magával az ágról? Én megfigyeltem, láttam. Elhervad lassanként, de nyugta nincs; tovább-tovább viszi minden kőbor szellő. Később megszárad és por lesz belőle. A porról azonban semmit sem tudok. Én is falevél voltam és egyetlen reményem, hogy valaha por lesz belőlem is.

Sokszor eljő hozzám a kísértő. „Mire vársz még? Hisz csak szenvedés az is, a mi ezután következik. Miért élsz? Hol látod a kérdésre a feleletet? Az nincs sehol. Jöjj velem; rövid az út, melyen én e sivatagból az oázisra vezetlek, s ott semmi sincsen, csak a nyugalom. Nem tudsz, nem értesz semmit; nincs emlékezés, sem remény. Nyujtsd kezedet, kövess a boldogabb hazába!”

Már-már elindulok vele, de szemem reád pillant, szívem elszorul. Félek, nem fogom ott tudni, hogy valamikor én voltam s hogy voltál te is; elfelejtem, hogy ismertelek. És visszatérek újból a rögsz utra. Az is elvezet egyszer a cselétalan cselhez. A falevelet porrá égeti a nap forró sugara; az én napom az utánad való vágy. Ennek sugaraitól akarok porrá lenni, mert érted szenvedni, e szenvedés fájó gyönyöréért élni és e szomorú boldogság fájdalomában meghalni... ez az én célom csupán.

III.

Szeretted-e a tavaszt? Minden vídám, minden örül az életnek. Engem is kicsalt az élénk, mo-

solygó, ujjongó természet, és pár órára itt hagytalak téged, az én világomat. Elbolyongtam a zöld réteken; elbódított a fűszeres lég, az éltet osztogató napsugár.

A ranunculusok arany szemecskéikkel egymásra nevettek; az ibolya lehajtá csinos fejecskéjét, ábrándosan, vágytelen látszék várni, hogy a szép jelenre mi következik. Kis szunyogfelhő szállott előttem odább-odább, zümmögve, tánczolva a levegőben...

Az egyik bokron tengelicz csicsgergett; szavára távolabbról halk választ adott a párja. Fenn a magasban daruesoport kiáltozott, üdvözlőlvén az édes hazát. Leborultam a bársonyos gyepre és e pezsgő, mámoros, életre ébredt világ ölen sajátos vágy töltö el a szívemet. Szerettem volna egy parányi lenni a zöld bársonyszőnyeg valamely fűszálának, hogy érezsem én is a tavaszt. Látom; itt van ebben a zöld galyacsokban, fenn a levegőben, lenni a föld mélyében. Hallom a tengelicz énekében, a darvak örömkialtásaiban. Az ég kékje tavaszt hirdet és én nem tudom, hogy mi az.

Tudod-e, érzed-e te? Oh menj, tanulj örülni, keresd fel a boldogságot!

Talán a te örömeidnek ragyogó verőfényéből az én szívemre is esik majd egy visszaverődött halvány sugárka, s én úgy szeretném elképzelni a tavaszt.

a.

Tanulmányozzák az ügyet az intéző körök s főképp az érdekelt iparosok és kereskedők, s tegyenek lépéseket, de sürgősen.

Keletre magyar!

Egy iparos.

SZEMLE.

A képviselőház folyó hó 23-án a halászlai törvénnyel foglalkozott. A halászlai viszonyok rendezetlensége mellett a rabló-halászlai erősen grasszált, a hal-állomány megeszállt, a hal megdrágult, a külföldi hal saját kereskedéseinkben lecsorított a jobb fajta halainkat és a halászlait, mint kenyérkereseti ág, távolról sem oly kedvező, mint lehetne. E bajokon ohajtának segíteni a halászlaitól szóló törvényjavaslat. A javaslatot Emich Gusztáv előadó ismertette s ajánlotta elfogadásra. Utána Eötvös Károly emelt szót, előadván az okokat, melyek miatt nem járulhat a javaslatához. Indítványt terjesztett be az iránt, hogy a javaslat utasítások a jogügyi bizottsághoz. De az indítványt Széchenyi miniszter felszólalása után elvetették. A javaslat ellen felszóltak még: Fenyvessy Ferenc, Petrich Ferenc és Irányi Dániel; mellette; Irányi Dániel. A részletes tárgyalásnál szintén többen emeltek szót.

A 24-ki ülésben néhány módosítással részleteiben is letárgyalta és elfogadta a halászlaitól szóló törvényjavaslatot. Péchy Tamás elnök nevezetes kérvényt mutatott be: a múlt évi munkás- és népgyűlések kérvényét az általános választási jog behozatala és a kötelező vasárnapi munkaszünet tárgyában. A kérvény előreláthatólag nagy vitát fog provokálni.

A közmunka- és közlekedési miniszter a képviselőház folyó hó 23-ki ülésén törvényjavaslatot terjesztett be, mely szerint a magyar északkeleti, a kassa-oderbergi és a magyar-gácsországi vasutak által beruházásokra fölveendő, összesen 17 millió forint kölcsön kamatozása és 60 év alatt leendő törlesztése céljából 732,677 arany forint értékű állami biztosítást engedélyezzen. A kölcsönből a nevezett vasutak a már kapott állami előlegeket, összesen 3.600,000 forint kötelesek lesznek visszatéríteni, s ebből a kormány 600,000 forintot kocsis- és gépszaporításra s a pozsonyi Duna-hidra, 3.000,000 forintot pedig a budapesti vasúti vonalon második vágány építésére fog fordítani. A főntemlitett vasutaknak a kölcsönre legnagyobb részben (9.052,000 forint erejéig) hadi építkezések céljából van szükségük. Az a 737,677 arany forint a hadügyért hozott újabb áldozatnak tekinthető.

Sajtóügyi végtárgyalás volt Kolozsvárt április 25-én. Bizonyos Slaviciu János nevű román hírlap-író ült a vádlottak padján, ki ellen a Nagy-Szebenben megjelenő „Tribuna” múlt évi 267. számában foglalt nemzetiségi izgatás miatt indított sajtópör. Az incriminált passus a következő: „Doda Traján tábornoknak célja volt mindennek felett, hogy a románokat felébressze; vajha a románok megértene az igazi hazafi hangját és felébrednének! Ertsék meg felsőbb helyen is. Mindnyájunk elgúnyolatlansága, nagy, nem tudjuk szenvedéseinket elviselni. És készek vagyunk mindnyájan összeállni, hogy ezen az állapoton segítsünk. Felkelünk, testvéreim, és lerázzuk a nyűgöt.” Az esküdtészek 9 szavazattal 3 ellen vétkeinek mondták ki a vádlott Slaviciut, s ennek alapján a btk. 172. §. 2. pontjába ütköző nemzetiségi izgatás vétsége miatt 1 évi államfogházra, 100 forint pénzbüntetésre és az eljárás költségeinek fedezésére ítéltetett. Vádlott semmisségi jogaival él, közvádló megnyugodott az ítéletben. A tárgyalási termet a nagyszámú érdeklődő közönség zsúfolásig megtöltötte. Ugy a közönség, mint a sajtó tetszéssel fogadta az ítéletet.

Az árvízről megnyugtató hírek érkeznek. Mindenfelől örömdetes apadás jelentenek. A károsultak segélyezése érdekében erőlyesen folyik a mozgalom. A Tisza Kálmán kezdemenyezésére megindított akció Jókai Mór indítványára a „Jó szív” nevet vette fel. A központi bizottság alakított egy irodalmi és művészi, egy kaszinó-rendező, egy színházi, egy pénzügyi és sorsjáték-rendező, egy népiünnepi, egy karusszal-rendező és egy vidéki bizottságot. A jövő hó közepén a fővárosban kaszinó fog rendeztetni. A rendezőség élén Csekouics grófné áll. Az E. M. K. E. válaszmánya az árvízkarosultak javára szintén ünnepélyt fog rendezni. A várando jövedelmén egy részének előlege gyanánt a válaszmány 500 forintot küldött az illetékes miniszter kezébe. Az egyetemi ifjuság matiné-t fog rendezni az árvízkarosultak javára. Kossuth Lajos nagy hazánkfának két fia, Ferenc és Lajos, 100 forintot küldött az árvíz által sújtottak számára.

Belgrád felől kedvezőtlen hírek szállingóznak felénk. Milán király szorongatott helyzetben van. Nagyon ohajtana megszabadulni minisztereitől és parlamentjétől, de nem tudja, miként. A szerb radikális párt minden szándékáról jól van értesülve és kivételének jó előre útját állja. Ez a párt nem retten vissza semmitől sem. Kész a forradalomra, kész királyának élete ellen intézendő merényletre. A legújabb hírek szerint azonban a radikális kabinet helyzete, tekintettel a szkuptsina eljárására, tarthatatlan. A községi törvény, a hadsereg újjászervezése, a hivatalnokok és katonatisztek fizetéseknek leszállítása, a püspökségek megszüntetése, az új adók és illetékek, melyek az állami szerződésekkel ellenkeznek, nemcsak a koronát, az államot, az egyházat és a hadsereget, hanem idegen államok jogait is sértik. A radikális klub folyó hó 25-én tartott ülésében azt ajánlotta a kormánynak, hogy adja be lemondását, a mi eddig valószínűleg meg is történt.

A rubel Macedóniában is termi gyümölcsöseit. Mint legújabbban jelentik, Macedóniában rablóbanda alakult, mely elég nagy arra, hogy politikai akciókat kezdjen; a rablók görögök, de vannak közöttük montenegróiak is; ezenkívül még több kisebb rablóbanda is alakult. Mindez orosz ügy-nökök műve. Konstantinápolyból csak a múlt napokban utazott el negyven orosz úgynök Macedóniába. Mindannyian áruhába, zárandokoknak voltak öltözve. Az orosz úgynökök egész Macedóniát bejárják, pénzét osztogatnak, izgatnak és egyelőre a keleturmeliai határon akarnak lázadást és betörést szervezni. A bolgár kormány ennek következtében tüzserővet küldött a határra és más rendszabályokról is gondoskodott.

Boulanger hívei most már leplezetlenül megvallják, hogy bálványuk nem kevesebbre törekszik, mint az állami főhatalom elnyerésére. Mint ugyanis egy párisi távirat jelenti, a boulangisták tiltakoznak a fakciózás üzemek vádjá ellen és oda nyilatkoznak, hogy Boulanger törvényesen, az általános szavazati jog útján fog hatalomra jutni. Nagyobb baj ennél az, hogy most már a bonapartisták és royalisták is vérszemet kezdnek kapni. Napoleon Viktor herceg nem rég érkezett hiviével Brüsszelben az alkalmas időben teendő lépések tárgyában; most pedig a párisi gróf szól közvetve a francia nemzethez, a köztársasági kormányt tehetetlennek nyilvánítv s egyengetve a maga útját a trónra. Hogy mi sors vár a pártokra szakadt Franciaországra, az most még beláthatatlan; annyi azonban valószínű, hogy a válság nem sokáig fog késni.

Hogy Oroszország a fejlődő konstellációkat nem nézi zsebredugott kézzel, azt bizonyítja egy Varsóból jövő félhivatalos tudósítás. E szerint az ottani katonai körök még mindig nem tartják elégségesnek az eddig fogantatott és még tervbe vett erődítményeket. Ez okból az orosz-lengyelországi erődítések további fejlesztésének tervével élénken foglalkoznak s nemcsak a meglévő erődítéseket fogják kiegészíteni és helyreállítani, hanem újak építését is elhatározták. A Varsó környékén levő erődítések ugyan már most is túlhaladják az eredeti terv szerinti határokat, azért azokat még mindig nagyobb kiterjedésben folytatják s a tél alatt szünetelt munkálatokhoz lázas tevékenységgel fogtak hozzá.

A beteg császár állapotában váratlanul javulás állott be néhány nap óta. Nagyon kedvező jelenek tekintik a láz állandó csökkenését és a javuló étvágyat, mely ha tovább is így tart, várakozáson felül kedvező reményekre jogosít. Bár senki sem tudja, hogy meddig tarthat ez a javulás, annyi bizonyos, hogy az uralkodó állapota, habár csak viszonylagosan is, de jobbra fordult.

Viktória angol királynő szerdán látogatást tett vejénél, a beteg császárnál. A császár fölkel ágyából, egyenruhát öltött magára s úgy fogadta a királynőt, ki őt vigasztalni igyekezett. A beteg a reménytelenség sivar érzelmével hallgatta a vigasztaló rokonai szavakat.

A háromszéki szesziparosok

a következő emlékiratot intézték a székelly képviselőkhöz:

A magas kormány által a t. képviselőházhoz benyújtott szeszadójavaslat a kisipari szeszgyárak létezésüket kellő méltánylásban nem részesítvén, alattitak mint Háromszék-vármegye területén fennálló kisipari szeszgyárak tulajdonosai saját létfontartási érdekükből nem mulasztathatjuk el a hivatott s nagy valószínűséggel törvényenylemleendő javaslat által szenvedendő sérelmünknek az el adni kifejezést, hogy ezen sérelmeinket tételesenként felsorolva, a székellyföldi országgyűlési képviselőknél ezen emlékiratunkat megküldve,

hazafias tekintettel felkérjük a végül, miként a törvényjavaslatnak úgy a pénzügyi bizottság, mint a képviselőház által leendő tárgyalása alkalmával figyelemre méltatni és érdekeink megóvása tekintetéből támogatásukkal annak elhárítását eszközölni méltóztatassanak.

Kijelentjük ezuttal azt is, hogy a javasolt törvény elfogadása esetén bekövetkező sérelmeink lehető mellőztetése iránt az illetékes legfőbb hatóság előtt megjelent küldöttségünk azon biztosító ígérettel lett elbocsátva, hogy labár sérelmeink orvoslása a törvényjavaslatba módosítás alakjában fel nem vehető, mind a méltányos ohajunk más uton a lehetőség érvényesülhet.

A benyújtott szeszadó-törvényjavaslat ugyanis tekintet nélkül hagyta a jelenleg fennálló azon kisipari szeszgyárak érdekeit, kik 34 hektoliter ürtartalomnál kisebb termelésre berendezett szeszgyárral bírnak, s melyek száma, amint megbizhatólag kipuhatolni sikerült: Magyarországon 35, míg az osztrák tartományokban 24-et teszen; a Magyarországon levők számából Háromszék-vármegye területére 11 esik, tehát az összesnek több mint 31%-a, melyeknek érdekei az országos enquéten képviselve nem voltak.

Ezen körülmény is már eléggé indokolja jogos felszólalásunkat s különös tekintettel arra, hogy a létező kisipari szeszgyárak a nagybahi termelésre berendezettekkel nem versenyezhetnek, a különös kedvezményekben részesített mezőgazdasági szeszgyárak által is veszélyeztetve vannak.

Állításunk bizonyítására alább következő érveinket soroljuk fel:

1. E megye területén igen sok ama kisüstösök száma, kik 50 liter mennyiségig saját természetükből díjmentesen főzhetnek és ez által saját szükségüket csaknem teljesen fedezik;

2. a megye mezőgazdasági használt területe égalji és magassági fekvése miatt a törökbuza-termelésre csak részben alkalmas, e miatt ezen a szesztermeléshez leginkább megkívántató termény csak korlátozott mennyiségben termeltetvén, a házi szükséglet kielégítésén felül csak kevés kerül ipari célra forgalomba és így annak más, távolabb vidékről beszerzésére vagyunk utalva, de

3. tekintve, hogy e megye területén vasutak még egyáltalában nincsenek, így a terménynek tengelyeni szállítása, valamint a termelt szesz azon fölsőlegének elszállítása, mely a közel vidékben el nem helyezhető, csakis a drágább fuvarral továbbítható;

4. a megye központjától alig 30—35 kilométer távolságban Brassóvármegye Derestye és Keresztény-falva községekben fennálló két nagyszabású ipari szeszgyárak nagybani termelésük miatt oly előnyben lesznek, hogy legalább 2 frrtal olcsóbban állíthatják a szeszt elő és így a kisipari szeszgyárak terményeit a versenyből teljesen leszorítják;

5. miután e megye területén a népességi viszonyokhoz képest aránylag igen sok szesz termeltetik, ennél fogva annak az elhelyezésére legal-kalmasabb községi regále-bérletek a nagy verseny miatt annyira megdrágultak, hogy a tervezett új szeszadó-törvény életbelépte után az ezen vidéken már évek óta fennálló és a Romániával folytatott vámháboru miatt fokozódott üzleti és gazdasági pangás folytán pénztelen, de fogyasztásra utalt köznép a drágábbá válándó szeszt jóval kisebb arányban bírja beszerezni, melynek önkényes következménye a fogyasztásbani csökkenés, melyhez a folytonosan nagyobb mérvben mutakozó kivándorlás is hozzájárul.

E vidék gazdasági viszonyait, nevezetesen a tulajdonosok elaprózott s a népességhez aránylag kis területű mezőbirtok mérve még azt sem enged meg, hogy ezen kis ipari szeszgyárak mezőgazdasági jellegű gyárakká alakíttassanak át, mert bérleti uton nem szereshető a törvény által előszabott mennyiség meg, viszont annak tulajdoni jogon való megszerzése a gyártulajdonosok tőkéjének hiánya miatt van korlátozva és így csak mint iparosok kell hogy ezen iparágat a legnagyobb erőmegfeszítéssel és anyagi hátránnyal fenntartsuk, míg ezzel szemben a mezőgazdasági szeszgyárak egyfelől az adó fokozatos visszatérítése, másfelől pedig az 1881. évi XLIV. t.-cz. értelmében engedélyezett állami kedvezmény által oly kiválóan kedvező helyzetben vannak, hogy az ilyen minőséggel nem bíró kisipari gyárakat nemcsak a versenyből elzárják, hanem fennállhatásuk lehetőségét is kétségessé teszik.

Miután pedig az államnak egyik legfőbb feladata az, hogy polgárainak existenciáját előmozdítsa, adóképeségüket lehetőleg emelje, az ipar fejlesztését elősegítse, szerény nézetünk szerint e feladat ránk nézve csak úgy lenne megoldható, ha az új szeszadó-törvényjavaslat (illetve az új törvény) keretében úgy a nagyipari, mint a mezőgazdasági szeszgyárak részére előirányzott előny illetve kedvezmény némi részben reánk kisipari szeszgyárak tulajdonosaira is kiterjesztetné és pedig olyformán, hogy a mezőgazdasági szeszgyáraknak 2, 4 és 7 hektoliter terjedő napontai termelésből engedélyezett 3, 2 és 1 frrt kedvez-

ménynek felérésében a kisipari szeszgyárakat is részesítené.

Ezen jogos és méltányos kívánságunk még abban is leli alapját, hogy mint a magyar állam legkeletibb részének iparosai egyfelől a produkció által a magyar ipar fejlesztéséhez habár csekély erőnkkel hozzá járunk, másfelől a vállalatunkban szükségelt munka-erő alkalmazása által foglalkozást szerezünk a szegényebb munkás osztály oly egyeinek, kik ennek hiányában talán kivándorlásra lettek volna kényszerítve, mi által annak megakadályozásában is segédkeztet nyújtunk.

Legfőképp pedig saját léteérdeünk is igényel annyi figyelmet a törvényhozás részéről, hogy a felfejtettek után mulhatatlanul bekövetkező bukásunk megtörténni ne engedje, s midőn e végből a székelyföldi országgyűlési képviselő urakat hazafias tisztelettel felkérni szeretnénk van, nem kételkedünk abban, hogy közös egyetértéssel és vállaltva sikerülni fog nékiek, miszerint veszélyeztetett létérdeünk érdekében illetékes helyen szót emelni s annak megóvásában hathatósan közreműködni fognak és reméljük is, hogy jóakaró törekvésük által a kontingentálás folytán minket — kik így is már nagyon keveset termelünk — fenyegető veszélyt elhárítaniok, a kisipari szeszgyárak eddigi termelésének kisebbitését megakadályozniok sikerülend.

Kelt 1888. évi április hó 24-én.

A háromszéki kisipari szeszgyárosok.

V i d é k.

Kovácsna, 1888. április 23.

(Egyházmegyei tanácsülés. — Gönczy-jubileum.)

Folyó hó 21-én az orbai egyházmegyei tanács Kovácsna községében rendes gyűlést tartott, melyen megjelentek: nagys. Dónáth József köztisztviselő, az egyház részéről a rendes tagok és a világiak részéről Csia György képviselő.

1. Olvastatott a Földes György főjegyző által szépen összeállított jegyzőkönyv a közelebbi gyűlésről, mely észrevétel nélkül tudomásul vétetett.

2. Az egyházközségek 1888. évi elmaradt költségvetései és a mult tanácsülésben tett észrevételre beterjesztett igazolások terjesztetvén elő, azok részben teljartalmulag, részben a szükséges utasítások megtételével hagyattak helyben.

S minthogy a költség-előirányzatok összeállításánál különböző eljárás követtetett el különösen a töképezések és azok kamatainak felvételénél: az egyöntetűség szempontjából ezen kérdés egyházmegyei közgyűlés elébe vitetni határozottatott.

3. A körösi egyházközség mintegy 400 □ öl területű telket ronda épülettel nyilvános árverésen 500 frtért eladván, kéri az utólagos megerősítés kieszközölését.

Tekintettel arra, hogy a helyi viszonyok szerint a vásár az egyházközség részére nagyon előnyös, s tekintettel különösen arra, hogy a rozszant épületek romlásnak és tolvajlás általi pusztulásnak voltak kitéve: a tanács az árverezést kivételesen elfogadja, a nélkül, hogy ezt jövőre praecedensül felhozni lehetne, s jóvahagyó ajánlat mellett az iratokat illetékes helyre jutatni határozta, utasítván az illető egyházközséget jövőben a törvénynek szem előtt tartásával az eladási engedély kieszközölésére.

4. Előterjesztetik a zágoni egyházközség képviselő-testületének a tanítók kepeváltására vonatkozólag hozott határozata ellen egyesek által beadott folyamodás, melyben az követeltetik, hogy a tanítók akkora összeggel legyenek kötelesek a kepeváltáshoz járni, mint más, a kérdésbe telepítettek.

Folyamodók elutasítottak folyamodásukkal, mivel a tanítók nem helyezhetők az önkéntesen betelepült más polgárokkal egy kategóriába; tehát marad a fél váltásdíj.

5. A pávai egyházközségnek megengedetett egy rozszant bstr eladása, a végrehajtással Márk Mihály s. l. l. k. s. bizatván meg.

6. Előterjesztettek: Kovácsna Finta János kir. járásbírói irnoknak s Csorja Ferenc és Nagy Sándor közs. tanítóknak a kepeváltás kérdésében a presbiteri határozat ellen beadott felebbezési.

Ezen kérdés hosszabb vita tárgyát képezte. A kisebbség ellvileg ki akarta mondani, hogy az oly egyháztagok, a kikre nézve a kepe vagy a kepeváltás legelsőbbben állapittatik meg, ugy azok is, a kikre nézve a régi kepefizetés emelőleg jön változás alá, a presbiteri gyűlésbe szabályszerűen hívassanak meg, s ha meg nem jelennek, a határozat velők közöltessék, s ezen alapon a presbiterium oly eljárásra volna utasítandó. Azonban a végén folyamodók elutasítottak folyamodásukkal, kötelesek lévén ok a kirótt 2—4 frt 52—52 kr kepeváltást megfizetni.

7. Elnöklő esperes előterjeszti, hogy a mélt. állandó igazgatótanács leirata folytán az egyházkerületi képviselők meg lettek választva, még pedig a bemutatott adatok szerint:

a) a zabolai csoportban Kovács Albert (theologiai egyetemi tanár és országgyűlési képviselő);

b) a kovácsnai csoportban Csia György birtokos; és

c) a zágoni csoportban Benkő Gyula ref. pap.

A megválasztottakat a gyűlés egyházkerületi képviselőnek jelentette ki határozatilag.

Ezután következett a házassági törvényszék ülése.

*

Mielőtt a tanácsülésből a világi képviselők eltávoztak volna, elnöklő esperes ur felolvassa kir. tanfelügyelő urnak levelét, melyben felkérítik a papság, hogy a Gönczy-jubileum emelésének szempontjából az ünnepélyen megjelenni sziveskedjék. A lelkes urak örömmel vették a szíves meghívást és az ünnepélyen való részvételt a Gönczy Pál vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteri államtitkár ur ö méltóságának személye iránti hálás tisztelet jeléül — a mint kivehettem magánbeszélgetésükből — kedves kötelesség lerovásának fogják tekinteni.

Tudnivaló dolog, hogy nagyhét oly időszak, melyből a hivatását teljesen betölteni akaró pap 1—2 napot alig-alig képes egyébre fordítani, mint papi teendőinek végzésére, ha mulasztást nem követ el.

Epen ezért, noha nem mondok a világért sem, hogy a rendező-bizottság szándékos hibát követett el, midőn ezen közérdekű ünnepély megtartását épen a nagyhétre tűzte ki, de legyen szabad megjegyeznem, hogy miután az ily eljárás — többeknek nyilatkozata szerint — rövid idő óta már másod ízben ismételtetik, abból a papság iránti figyelemtelenség nemcsak a melegen érdeklődő lelkesek, hanem a laikusok által is könnyen ki-magyarázható.

Csia György.

Különfélék.

— Időjárásunk. Ápril csak nem akar engedni jussából. Ha két-három napig enyhe, szép napokkal kedveskedik, nyomban rá küld hideg szelet és esőt. A hét elején gyönyörű meleg napok jártak, azonban péntek óta a lég egészen áthűlt a sok eső miatt. Ez a változó időjárás különben a természet fejlődésére nagy befolyással van; a gyümölcs-fák már virágozni kezdettek, s általában a tenyészet rohamosan halad előre, a vetések meg igen sokat igénynek. Csakhogy a közelgő májusi fagyok tönkre ne tegyék a mutatkozó reményeket.

— A kereskedelmi miniszter megbízásából Lipthay István miniszteri tanácsos — mint a „B. H.” írja — az erdélyi határszélekre utazott. Utazásának célja az, hogy tekintettel a határszéli kereskedelmi és közgazdasági viszonyokra, s az állategészségügyi állapotokra, az illetékes egyéniségekkel a helyzetet és az esetleg szükséges intézkedéseket megbeszéljék.

— Tűz. Lemhényben folyó hó 26-án éjjel 11 órakor Réthy Gergely házában tűz támadt s három ház melléképületeivel együtt leégett. A Baróc Róza háza oly gyorsan gyuladt meg, hogy hirtelen menekülni nem tudván, súlyos égési sebeket kapott.

— Az E. M. K. E. és a mezőgazdasági hitelszövetkezetek. Az erdélyi magyar közművelődési egyesület nagyobb összegek elhelyezésével támogatta eddig a fontosabb magyar pénzintézeteket, most pedig a mezőgazdasági hitelszövetkezetek mellett kezd propagandát. Az egyesület szervezendő népkönyvtáraiban fontos hely jut az eszmekeltő és terjesztő műveknek, mihez a földmivelés, ipar- és kereskedelemügyi miniszter is örömmel járult, 300 drb ismertető népies művet bocsátván díjtalanul az egyesület rendelkezésére az ugynevezett Raiffeisen-féle szövetkezetekről.

— A Rikán belőli ref. papj, tanítói özvegy-árvai gyámintézet évi rendes közgyűlést alapszabályaink értelmében május hó 1-ső napján maksai egyházközségünkben az Antal-féle vendéglőben tartandó s délelőtt 10 órakor kezdődő tanácskozássa összehívom. Kérem a gyámintézet t. tagjait, sziveskedjenek e közérdekű gyűlésen minél számosabban megjelenni. Kézdi-Vásárhelytől, 1888. április 26. Székely János s. k., gyámintézeti elnök.

— Kiténtetett könyvkereskedés. A Lampel Róbert-féle — most Wodainer F. és fiait tulajdonát képező — könyvkereskedő-cégnek a közművelődés körül szerzett érdemei elismerésül a király a cs. és kir. udvari könyvkereskedői czímet adományozta.

— Vámbéry a Keletben. Vámbéry Ármin, a nagyhirű orientalista, legközelebb Konstantinápolyba utazik. A kitűnő tudós, a ki már jó ideje nem volt Törökországban, a keleti csatlakozó vonal megnyitását, mely Budapestet egyenes összeköttetésbe hozta Konstantinápolylyal, arra használja föl,

hogy nagyobb tudományos körutat tegyen az ozmán birodalom európai részében. Vámbéry e keleti útja különösen az ottani viszonyok újabb alakulásainak tanulmányozására lesz szentelve.

— Fagydaganat ellen. A fagyos lábakon mutatkozó daganat osztatására s az ebből származó fájdalom csillapítására vegyünk 5 font cserhéjat s ezt főzzük néhány liter vízben, míg ez fél vagy kétharmad részre be nem főtt. Ezen meleg folyadékban fürösszük fagyos lábunkat s a daganat s a vele járó fájdalom el fog oszolni.

— Rémhírek Afrikából. Londonból a következőket jelenti egy távirat: A marokkói szultán csapatai megrohanták Cap Jubyban az éjszaknyugati afrikai társaság raktárait. Az üzletvezetőt fölkoncolták, a munkások közül pedig többeket megsebesítettek. — Afrika nyugati partvidékéről az a hír érkezik, hogy a királyi halála alkalmából embereket áldoztak föl a legkegyetlenebb módon. Az áldozatokul választott férfiakkal és nőkkel mérget itattak, aztán behányták őket a tengerbe. A hullámok által partra vetett halottakat össze-vagdalták késekkel.

— Irtóháboru az indiánok ellen. Braziliában valóságos irtóháborut indítottak az indiánusok ellen. Erről a „Journal de Commercio” a következő hajmeresztő részleteket közli: Bueno, san jao campo novosi lakos, ki hetven emberrel rendelkezik, a minap megtámadott embereivel egy indián falut s lakosait elűzte, hozzá fogott borzasztó tervének keresztülteléhez. Az indián falukban szokás szerint három mély üreget ásának a földben s egyik vitzartóul szolgál, míg a másikban egy kukoriczából készített „piksi” nevű italt tartanak, melyet bor és rum gyanánt használnak, a harmadik üregben beszótt vad- és madárhúst s más egyéb ételeket tartanak. Bueno tehát a magukkal hozott nagy mennyiségű strychninnel megmérgezte mind a három üreg tartalmát, s eltávozott embereivel. Pár nap múlva azonban visszatért, s akkor borzasztó látvány tárult eléje. A szerencsétlen lakosság, mintegy háromezer ember, ott hevert halva a földön, s holttesteiket a varjuk ezrei lepték el. Bueno nagy szolgálatot velt tenni szörnyű kegyetlenségével, mert a vadak kipusztításával egy új vidéket nyitott meg a művelt emberek előtt. De nem érte be ezzel, hanem egy más 800 lakossal bíró indián falu lakosságát is megmérgezte higanyoldattal. Legújabbban pedig egy 5000 lakossal bíró községet akar ily módon kipusztítani.

Közgazdaság.

Hogyan lehet az agyagos talajból jó kerti földet csinálni? Az agyag-talaj, ha jól tudnak vele bántni, a legjobb kerti földekhez tartozik. A jó bántáshoz pedig a következők szükségesek: Mindenekelőtt trágyázzuk meg az agyagos földet minden évben érett lótrágyával, mert ezáltal a talaj porhanyóbb, lazább lesz. Tanácsos az agyaghoz lótrágyául kívül homokot, tőzeget vagy fáltörmeléket is keverni. A fáltörmelék, mely mint vakolat mészből és homokból áll, ugyancsak megjavítja a kemény agyag-talajt. A homok, tőzeg, vagy fáltörmelék akkor használ legjobban, ha legalább is egy jó tenyérnyi vastagságban fedi az agyagot. Az így beterített földet felásás által keverjük jól össze. A nagyon szivós agyagtalajon tanácsos lesz a veteményezés után a növények között a földet mohával, falevéllal vagy timárossal vékonyan betéríteni, mert így nem fog megcserepesedni. A téli fagy is sokat javít az agyagtalajon, azért télre ne is simítsuk el a földet, hogy mentől érdekesebb maradjon a fel-színe, mert így könnyebben behat a téli hideg és elporhanyítja a földet.

Ha tejet iszunk, — ajánlja a »Milch-Ztg.« — azt sohase igyuk úgy, mint a sört vagy más vegyi alkutu folyadékot, t. i. jókorát huzva belőle, hanem inkább kortyonkint, lassan igyuk, hogy a gyomor-savval összekeveredhessék. Másféle eledelék után élvezve, a tej a gyomor túlterheltségét, kényelmetlenséget és emésztési zavarokat okoz. Minél kövérebb a tej, annál kedvezőtlenebb állapotok jönek létre. Azért úgy igyuk a tejet, mint a hogy főntebb ajánlottuk.

Papiros, vaj begöngyölésére. Amerikában az eladásra szánt vajot vékony paraffinnal papírba göngyölük s úgy viszik a piacra. A göngyölésnek, eltekintve az izlésebb külsőtől, melyet az ily vaj, összehasonlítva a nálunk szokásos »gyolcsba« való begöngyöléssel, nyer, az az előnye is van, hogy a papírburok a vaj konzerválásához is hozzájárul, a mennyiben a vajnak érintkezését a levegővel megakadályozza. Hogy a vaját paraffinnal papirosban hosszabb ideig eltarthassuk, vagy nagyobb távolságra szállíthassuk, igen ajánlatos a vaját előbb salicilsavas oldatban áztatott papirosba s csak azután paraffinnal papírba göngyöl-ni. Az így kezelt vaját nyáron a legnagyobb hő-ségben is hónapokon át el lehet tartani a nélkül, hogy legkevésbé is megavasodnék.

168-ik közlemény

a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet javára 1887. év őszén Lemhény község lakosai által tett szíves adakozásokról.

László József 25 lit. roz, Tóth János, Bitai Józsefné, Nagy Ferencz, Nagy István, Zsigmond Imre, Kovács András 1—1 lit. roz, Tuzson György 5 lit. roz, Hankó József 2 lit. roz, Bálint Gyula 3 lit. roz, Bence János 4 l. roz, Boros Gyula 3 lit. roz, Réti András, Bence András, Tuzson András, Kádár Lajos, Kádár Antal 1—1 lit. árpa, ifj. Bence András 1 lit. borsó, Varga Ferencz, Szacsva Miklós, Mátyás István, Zsigmond Mihály, Dudó József, Szárszi József, Nimet Mihály, Jakab György, Varga Lajos 1—1 lit., Veres István és Veres Mihály 2—2 lit. árpa, Fülöp János, Eremiás János, Bitai Antal, Gáll Lajos, Gáll Gergely, Bálint József, Demeter András, Veres Elek, Réti Mihály, Szárszi István, Zsigmond Lajos, Tuzson Pál, Bokor János, Zsigmond Gyárfás 1—1, Miklós Antal 2 l. roz, Dobos György 2 kr, Dobos Ferencz, Orba János, Lénárt Dénes 1—1 lit. árpa, Bálint István, Dobos Mihály, Demeter András, Bartók István, Fésüs Mihály, Gyergyi János, Bene László, Bene György, Ferencz Mihály, Zsigmond Ferencz, Finta Károly, Biró Mihály, Veres Ferenczné, Gáll József, Gáll Péter, Kőllönte Antal 1—1, Zsigmond Lajos 1/2, Zsigmond Dénes 4 lit. roz, Kovács Dénes, Németh József, Nagy Ignác, Zsigmond István, Tuzson Ferenczné, Pöttyő Lajosné, Gyergyai Ignác, Veres Gergelyné, Molnár József, Varga András, Bence András, Jakabos Dénes Veres Tamás, Jankó Jánosné 1—1 lit., Molnár Györgyné és Bartos Menyhért 2—2 lit. roz, Tuzson János, Tuzson Ferenczné, Kovács Elek, Molnár Antal, Zsigmond Antalné, Mátyás Antal, Sala Ferencz, Kádár András 1—1 liter, Zsigmond Józsefné 2, Boros Károly 1/2, lit. roz, Marti András 1/2, lit., Pál Mihály 2 lit., Pál János, Veres Lajos, Antal János, Homány András, Tompos Mihály, Lénárt Lajos, Barta Elek 1—1 lit. árpa, Antal János, Mihály János, Bálint Gyárfás, Bardocz János, Tóth Antal, Santa Ferenczné, Mihály Ferenczné, Santa János, Deák József, Réti Péter, Sebestyén Pál, Santa Lajos, Mátyás Mihályné 1—1 liter, Fábrián Péter 2 lit., Bálint Dénes 5 lit., Bálnai Ferencz 10 lit. roz, Mihály János 1 kr, Esedi Péter 2 kr, Bálint Dénes 20 kr, Mike Lajos 2 kr, Santa Balázs, Mihály Dénes, Moré Mihály, Csüdör Péterné, Kovács Ignác, Petrikó Ignác, Réti Imre, Bögözi Gyárfás, Bálint Lajos, Lukács János, Fodor István, Potyó Ferencz 1—1 lit., Jakabos Ignác 2 lit. árpa, Dénes Ignác, Lukács György, Lukács Ferencz, Pöttyő Lajos, Muszka György, Marti Ferencz, Csüdör Tamás, Kádár Bálint, Marti András, Fülöp Alcert, Deák János 1—1 lit., Bertalan Antal 4 lit. roz, Ela István 1 lit. fuszulyka, Oseh István, Mátyás Dénes, Csüdör János, Dani János, Dénes Lajos, Réti Balázs, Hela Lajos, Demeter János, Hela János, Szántó Imre, Sebestyén János, Marti Ferenczné, Mihály Antalné, Mihály József, András Balázs, András Mihály 1—1 lit., Dénes József, Réti Mihály 2—2 lit., Dénes György 4 lit. roz, Mike Dénes, Dénes József, Mártó Sándor, Mártón György 1—1 lit. árpa, Mártón Gyárfás, Finta Róza, Kövér Lajos, Bot Lajosné, Bot Pál, Bot Antal, Bodó Gergely, Bálint Lajos 1—1 liter roz, Oleándor József, Tóth Mihály, Szűcs István 1—1 lit. árpa, Kádár Antal 20 lit. roz, Szabó Antal 15 kr, Holló Mátyás 15 kr, Puskás Gergely 20 kr.

Fogadják a nemes szívű adakozók az árvák nevében kifejezett hálás köszönetünket.
Kézdi-Vásárhely, 1887. november 10.

Br. Szentkeresztly Stephanie,
elnök.

Vajna Károly,
jegyző.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

Sz. 906. tlkvi.
1888.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Benkő András hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 36 frt 45 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén lévő Kurta-patak községében fekvő, a kurtapataki 8. sz. tjkvben foglalt A + alatti 12. hr. sz. 160 frt, 330. hr. sz. 4 frt, 579. hr. sz. 15 frt, 614., 615. hr. sz. 40 frt, 652. hr. sz. 10 frt, 1079., 1080., 1081. hr. sz. 19 frt, 1085., 1086., 1089. hr. sz. 8 frt, 1775., 1776. hr. sz. 13 frt, 1798. hr. sz. 26 frt, 1813. hr. sz. 6 frt, 1940. hr. sz. 14 frt, 2205. hr. sz. 2 frt, 2285. hr. sz. 18 frt, 2339. hr. sz. 20 kr, 2361 1/2. hr. sz. 2 frt, 2428. hr. sz. 3 frt, 2453 1/2. hr. sz. 2 frt, 2688. hr. sz. 50 kr, 2730. hr. sz. 5 frt, 2744. hr. sz. 2 frt becsértékű ingatlanokra, — tekintettel az 1881. évi 60. t.-cz. 156. §. a) pontjára — a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi június hó 9-ik napján délelőtti 9 órakor Kurtapatak község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át tkkvi tesztenként kész-

pénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság kiküldött egyes bírója Kézdi-Vásárhelytt, 1888. évi márczius hó 15-ik napján.

Vajna Dénes,
kir. törvénzi bíró.

Sz. 734—1888.

tkkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy remetei id. Mélik István végrehajtónak várhegy-gálóczási Krisztya Vaszi végrehajtást szenvedő elleni 825 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csikszereai kir. törvényszék területén lévő, a remetei 2202. sz. tjkvben A + 1. és 2. rendszámok alatt foglalt ingatlanokra az árverést 1453 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi július hó 9-ik napján délelőtti 8 órakor Remete község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy

az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Gyergyó-Szentmiklóson, 1888. évi február hó 29-ik napján.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Szász Ignác,
kir. járásbíró.

Háromszékvármegye alispánjától.

Sz. 2287—1888.

HIRDETMEYNY.

A viz-jogi törvény (1885. évi XXIII. t.-cz.) 191. §-a értelmében felhivatnak mindazon vízi művek és vízhasználati jogositványok tulajdonosai, kik a törvény 189. §-a értelmében mult évi 8059. sz. a. szabályszerűen köz-
zé tett hirdetmény folytán a jogositványaikra vonatkozó engedélyt be nem terjesztették vagy írásban nem igazolták, hogy vízműveik az 1866. évi január hó 1-seje óta háborítottanul fennállanak, hogy folyó évi október hó 16-ig a fennálló víz-műveikre nálam engedélyért folyamodjanak annál is inkább, mert ellenesetben jogositványuk elenyészettnek fog tekintetni s vízi műveik felett a hatóság fog intézkedni.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1888. évi április hó 16-án.

Báró Apor Gábor,
alispán.

Keresztényfalvi tűzbiztos agyagáru s csempekálya gyári raktár Rhein L.-nál Brassó.

Van szerencsénk tisztelettel jelteni, hogy agyagáru- és csempekálya gyárunk képviseletét kizárólag **RHEIN LAJOS** urra Brassó, széles-uteza 608. sz. a. ruháztuk, a hol mi a n. é. közönség kényelmére

állandó mintakiállítás s összes gyártmányaink raktárát tartjuk, melyek Erdély legjobb, tűzmentes agyagából készültek.

Legmelegebben ajánljuk különösen:

csempekályhákat s takaréktűzhelyeket a legízlesebb, legdivatosabb formákban és színekben.

Kőanyagárukat kétoldalt zománcozva, s p. minden méretű vízvezeték-csőveket általunk jótállással biztosított ellenállási képességgel, kéményfődeleket minden alakban s nagyságban, gőzcsoveket, kéményeket gőzgép-házak számára, lóka-gyólókat, szűrőteglákat, árnyékszekesőveket, tölcseceket, elágazásokat, tálakat stb., valamint egyáltalában minden, rajzok s modellek utáni rendeléseket.

Chamotte-árukat, tűzbiztos chamotte-teglákat, csőveket, lemezeket, faon-köveket, légszesz retortákat, kályhabetételeket, mortelt, lisztet, továbbá nyers és tűzbiztos anyagot.

Építési diszitmények (terrakotta) rajzok után gyorsan és olcsón készítettnek.

A mennyiben gyártmányainkat a n. é. közönség eddigi szíves jóakarata tisztelettel ajánlanók s a legfigyelmesebb s lehető olcsó kiszolgáltatást biztosítanók,

kérjük, méltóztatassék becses rendeléseinel raktárunkhoz, **RHEIN LAJOS** urhoz, széles-uteza 608. szám a. fordulni.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Legmélyebb tisztelettel:

Keresztényfalvi
tűzbiztos agyagáru és csempekálya-gyár-
részvénytársaság.

2—8

Keresztényfalvi tűzbiztos agyagáru s csempekálya gyári raktár Rhein L.-nál Brassó.

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelytt.